

Uprchlíci a migranti: kdo je kdo?

Olga Landovská

Integration Associate

United Nations High Commissioner for Refugees Office in the Czech Republic

Rytířská 31, 110 00 Praha 1

e-mail: czepr@unhcr.org, www.unhcr.cz

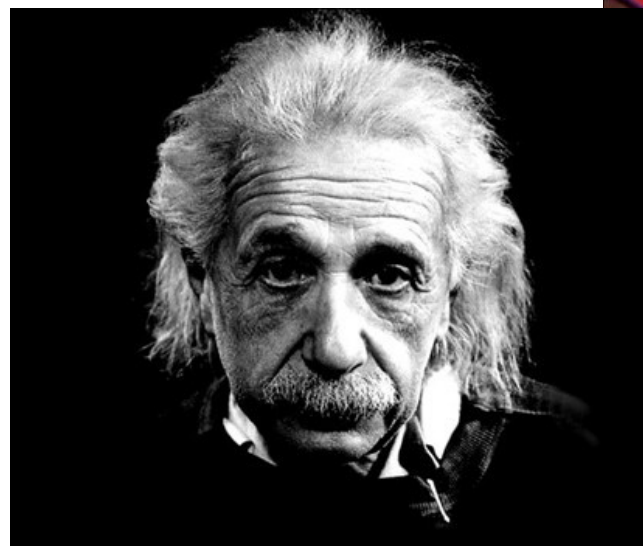
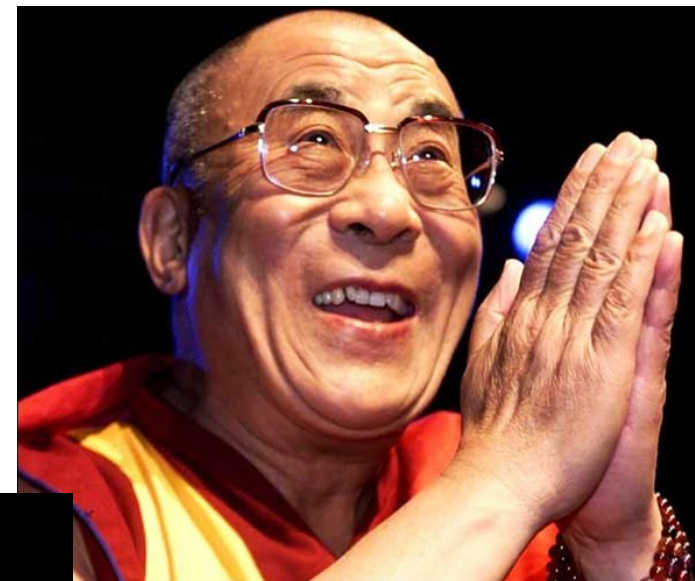
UNHCR

- Specializovaná agentura OSN
- Byl založen Valným shromážděním OSN v roce 1950
- Cíl: Zajištění ochrany a základních práv uprchlíků podle Úmluvy o uprchlících (1951)
- V letech 1954 a 1981 získal Nobelovu cenu míru
- Sídlí v Ženevě
- Od roku 2016 je Vysokým komisařem **Filippo Grandi** z Itálie

Komu pomáháme?

- Žadatelé o azyl
- Uznání/registrovaní uprchlíci
- Vnitřně přesídlené osoby
- Osoby bez státní příslušnosti

Aktivity UNHCR v ČR

ČR má vlastní azylový systém → cíl UNHCR je zajistit jeho komplexnost, soběstačnost, udržitelnost a soulad s mezinárodními standardy.

UNHCR asistuje a monitoruje český státní aparát s ohledem na tento cíl.

Praktická činnost:

- Monitoring přijímacích podmínek a podmínek v uprchlických zařízeních
- Právní ochrana
- Ochrana zranitelných osob
- Prosazování trvalých řešení (přesídlení, integrace, dobrovolný návrat)
- Ochrana osob bez státní příslušnosti

Uprchlík podle mezinárodního práva

Úmluva o právním postavení uprchlíků (1951)

Definice uprchlíka a důvody pro přiznání ochrany:

*...„osoba, která se nachází **mimo svou vlast** a má oprávněné obavy před **pronásledováním** z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů, **je neschopna přijmout, nebo vzhledem ke shora uvedeným obavám, odmítá ochranu své vlasti**”.*

Důvody přiznání mezinárodní ochrany

kvůli obavě pronásledování z důvodů:

- rasových
- národnostních
- náboženských
- příslušnosti k určité sociální skupině
- zastávání politických názorů

Použití pojmu uprchlík x migrant

- Nejasný význam v médiích i laických diskuzích
- Zaměňování pojmů migrant (cizinec) s pojmem uprchlík (utečenec, běženec)
- Nesmyslné používání pojmů jako „ekonomický uprchlík“
- Definovaný termín v mezinárodním, evropském i českém právu - jde o přesně vymezený okruh osob, který určují jen k tomu oprávněné orgány
- **Uprchlíci jsou podmnožinou migrantů, je jich proto výrazně méně**

PROBLÉM = užívání slova “uprchlík“ jako synonymum „migranta“

VÝSLEDEK = nejistota, zmatek, strach

Shrnutí

Uprchlík:

- Termín vymezený Úmluvou z r 1951.
- Termíny “ekonomický uprchlík“, “běženec“, apod. neodpovídají žádným obecně uznávaným termínům a nebo jsou s nimi přímo v rozporu.

Mezinárodní ochrana:

- Nárok na mezinárodní ochranu vzniká za úzce vymezených podmínek.
- Poměr mezi žádostmi a jejím udělením tak může být značný.
- Pro nárok na MO nehraje finanční situace žadatele žádnou roli.
- Chudoba, změny klimatu, apod. jsou legitimními důvody k migraci, nárok na MO díky nim však nevzniká.

Jak je to ve světě?

Na světě žije...

Jde o osoby, které byly nuceny opustit své domovy, například kvůli pronásledování či válce. Mohou jimi být uprchlíci, vnitřně vysídlené osoby i žadatelé o azyl.

 65,3 milionu nuceně vysídlených osob

 40,8 milionu vnitřně vysídlených osob

 21,3 milionu uprchlíků 16,1 milionu pod mandátem UNHCR
5,2 milionu palestinských uprchlíků pod mandátem UNRWA

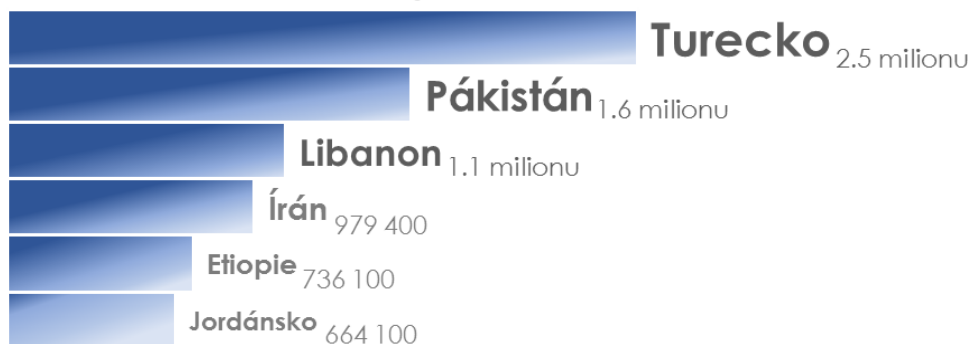
 10 milionů osob bez státní příslušnosti

 3,2 milionu žadatelů o azyl

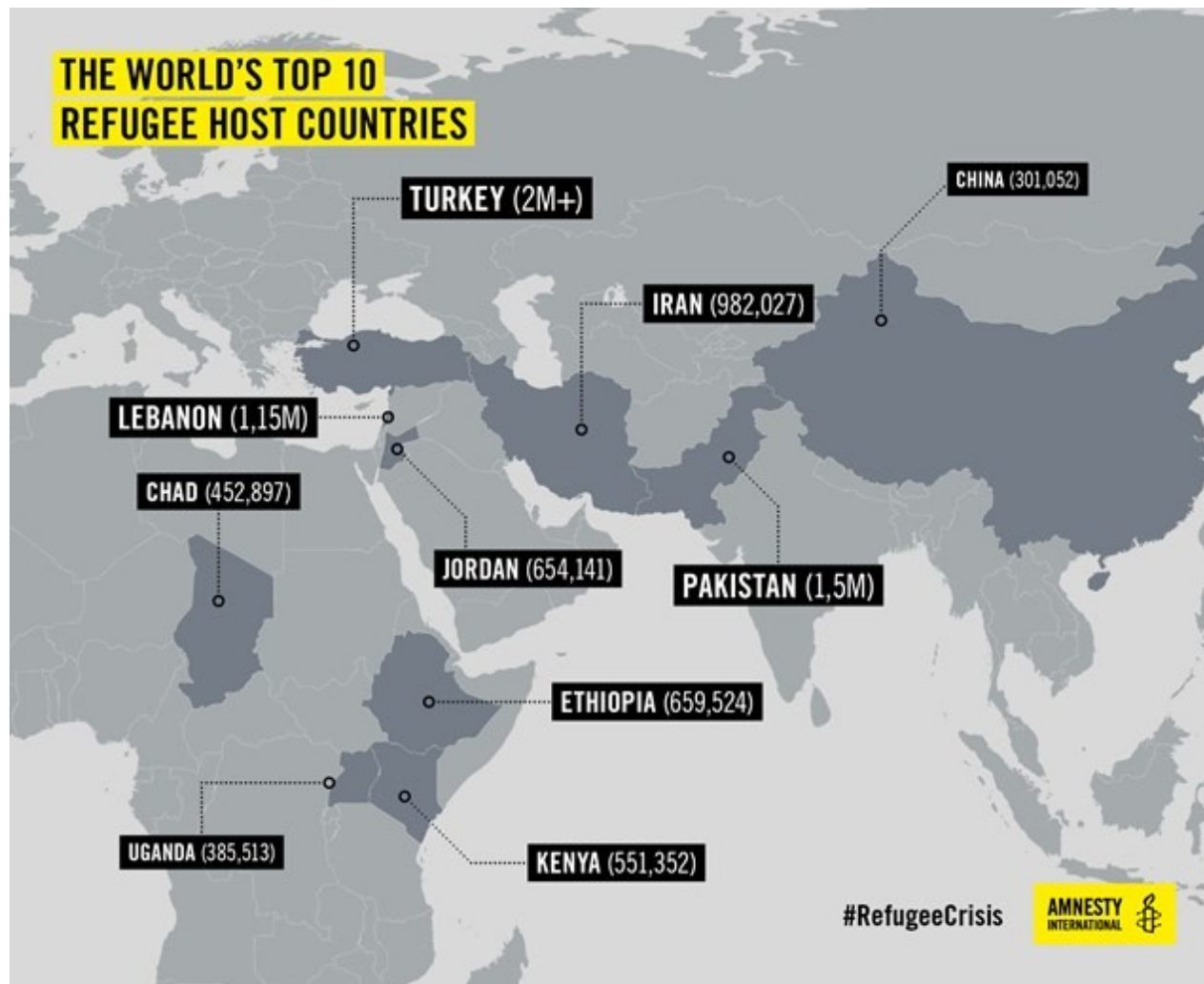
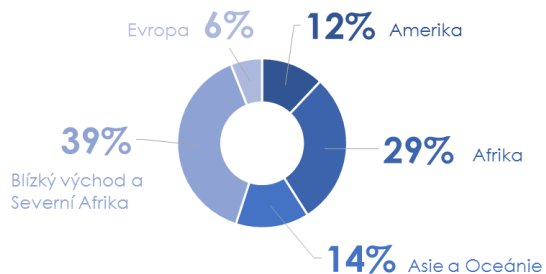
Toto jsou údaje z konce roku 2015. Aktuální údaje naleznete na <http://unhcr.org/>.

Země hostící nejvíce uprchlíků

Země, které hostí nejvíce uprchlíků

Které kontinenty uprchlíky hostí?

Migrační toky do Evropy

Source: Frontex

THE WASHINGTON POST

A jak je to v České republice?

Počet osob s platnou mezinárodní ochranou v České republice

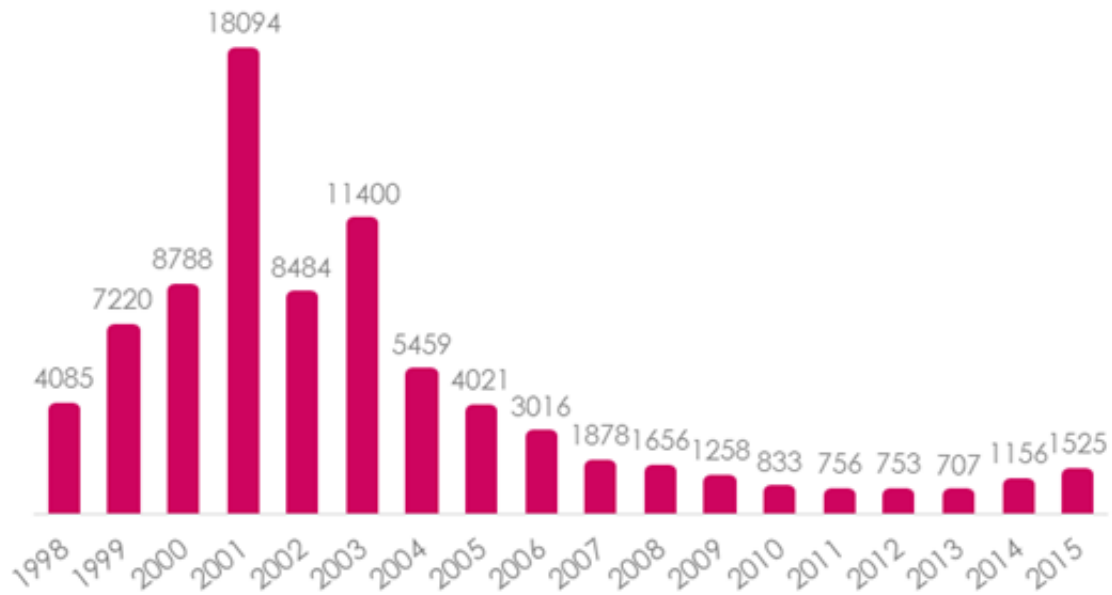

Nejčastější země původu žadatelů o MO v ČR

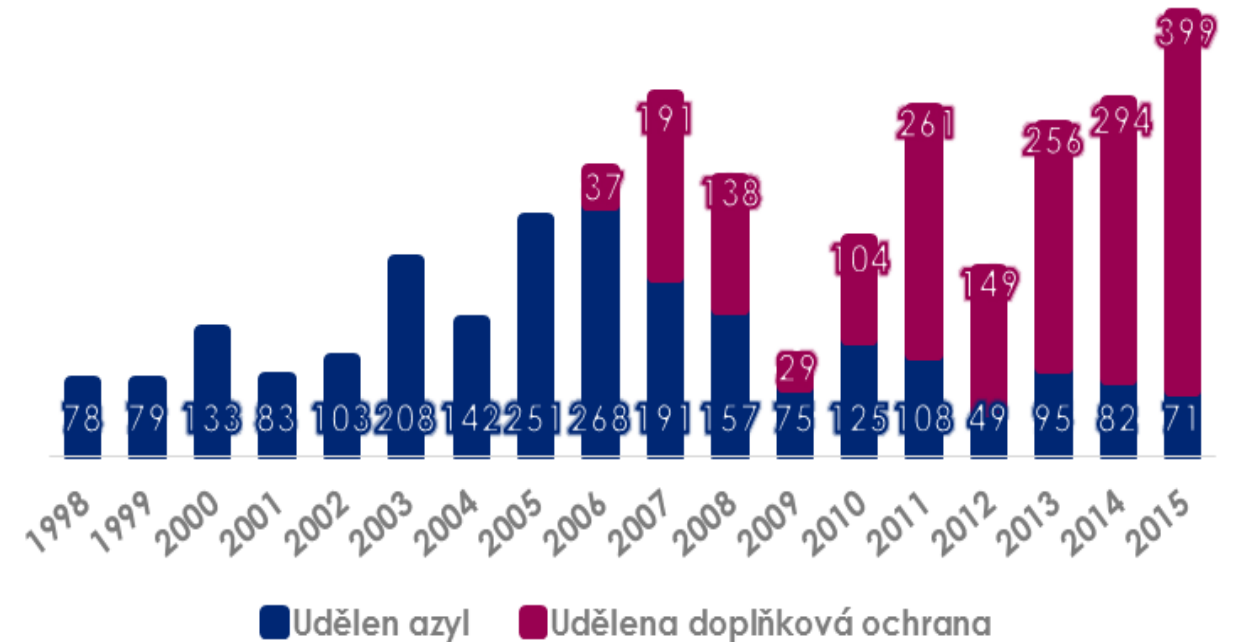
Ukrajina	694
Sýrie	134
Kuba	128
Vietnam	81
Arménie	44

Vývoj počtu žadatelů o azyl v ČR 2000 - 2015

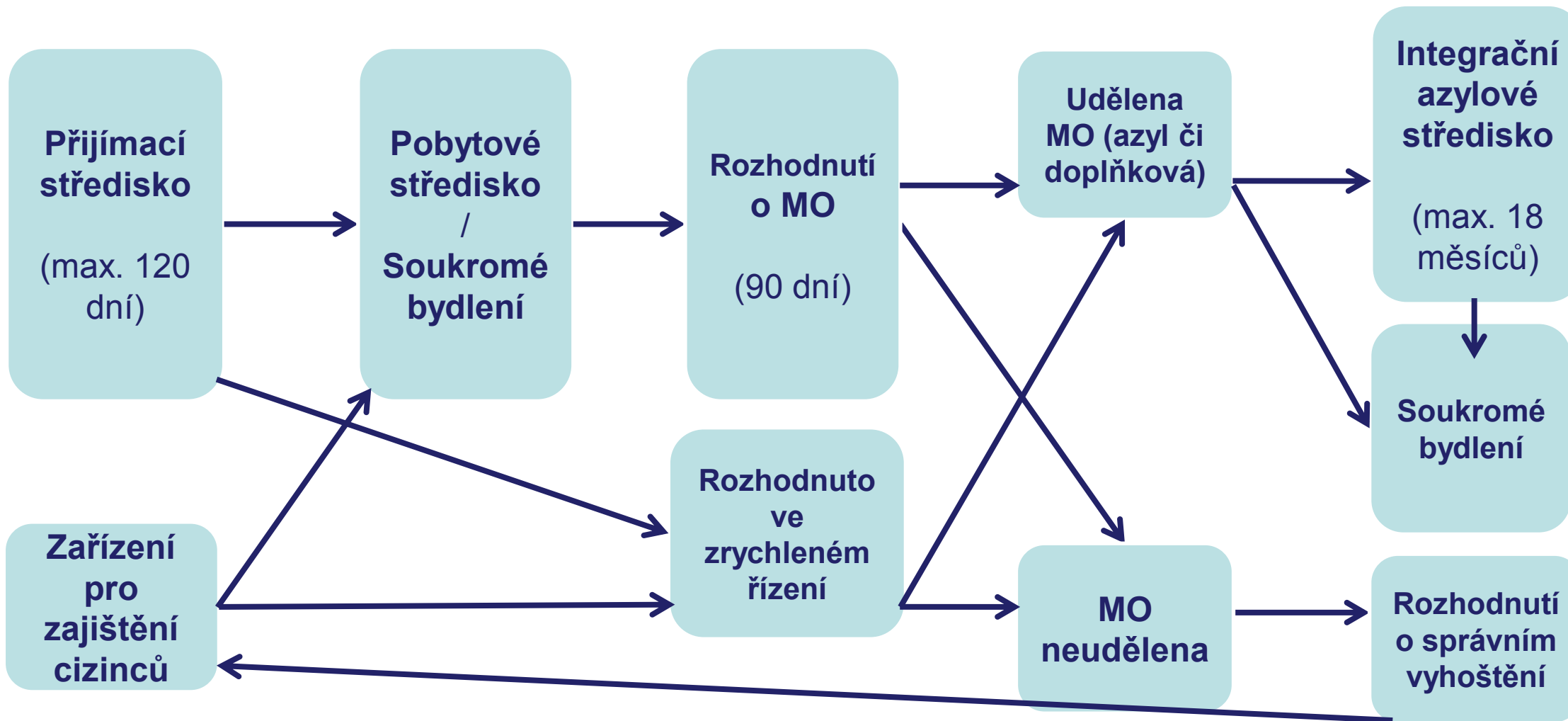
Vývoj počtu žádostí o mezinárodní ochranu v letech 1998-2015

Počty udělené mezinárodní ochrany v letech 1998-2015

Průběh řízení o mezinárodní ochraně

Typy uprchlických zařízení

- **Přijímací střediska** – ubytování nově příchozích žadatelů, podání žádosti o mezinárodní ochranu, zdravotní screening (kapacita 101)
- **Pobytová střediska** – po dobu řízení ve věci žádosti o mezinárodní ochranu (kapacita 360)
- **Integrační azylová střediska** – pro osoby, kterým byla přiznána mezinárodní ochrana (kapacita 169)
- **Zařízení pro zajištění cizinců** – pro osoby, které nemají platné povolení pro pobyt v ČR, a byly zajištěny za účelem vyhoštění, nebo transferu (kapacita 1 360)

Uprchlická zařízení v ČR

Integrační střediska
(Předlice, Jaroměř, Havířov,
Brno)

Přijímací střediska (Ruzyně,
Zastávka u Brna)

Pobytová střediska (Kostelec
nad Orlicí, Havířov)

Zařízení pro zajištění cizinců
(Bělá pod Bezdězem, Vyšší
Lhoty, Balková)

Světový den uprchlíků – 20. června

Příběhy uprchlíků na webu UNHCR

UNHCR
The UN Refugee Agency

Příběhy

Vaše příběhy Příspěvatelé Novináři

Podělte se o váš p

Toto je jeden z nejpalčivějších příběhů této doby

PŘIPOJTE SE K UNHCR A PODĚLTE SE O SVŮJ PŘÍBĚH

Uprchlíká tábora v Zátari, Jordánsko
Uprchlíká tábora v Zátari, Jordánsko

Adiho příběh, Bulharsko
Adi se schoval do nákladního vozu, aby mohl odjet do Německa ke své sestře, ale zastavili ho na bulharsko-turecké hranici.

Za svobodu – příběh Hanny a Yauhena
Příběh Hanny a Yauhena, kteří se zapojili v Bělorusku do vlny demonstrací proti prezidentovi Lukašenkovi.

Uprchlíká tábora v Zátari, Jordánsko
Uprchlíká tábora v Zátari, Jordánsko

Mohamedův příběh, Bulharsko
Palestinec Mohamed vzpomíná na svůj dům i na sousedy v Aleppu. „Žili jsme jako jedna velká rodina,” říká.

Uprchlíká tábora v Zátari, Jordánsko
Uprchlíká tábora v Zátari, Jordánsko

Click here to begin

Jak mohu pomoci

I• DOBROVOLNÍK

NABÍDNĚTE SVOU POMOC A STAŇTE SE - DOBRO - VOLNÍKEM

VÝJEZDY

volnočasové aktivity v integračních azylových zařízeních v ČR, příprava a zajištění společných programů

MENTORING

pravidelná setkávání dobrovolníka a uprchlíka (společné trávení volného času, doučování dětí, konverzace v českém jazyce, doprovody na úřady)

DAROVÁNÍ

zajištění věcné pomoci dle aktuálních potřeb uprchlíků v ČR

Zapojte se a navštivte stránky
www.iDobrovolnik.cz

Naši dobrovolníci pomáhají lidem, kterým byl udělen azyl či doplňková ochrana s integrací do české společnosti.

Databáze iDobrovolnik.cz byla zřízena Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky v ČR a aktuálně se o její správu stará Organizace pro pomoc uprchlíků.

Refufest – multicultural festival -PRAHA

Pátek 26.5.- 28.5. Neděle

refufest.com

Odkazy

www.unhcr.cz

<http://ondrejpolony.com/space/unhcr/>

<http://data.unhcr.org/>

<http://popstats.unhcr.org/en/overview>

<http://encyklopedie.org/>

www.konsorcium-nno.cz/ Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR

**Děkuji za
pozornost!**

Olga Landovská: LANDOVSK@unhcr.org

9. 6. 2016

UNHCR - The UN Refugee Agency